

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.015.03.2021

Paweł Paździerz

Prezes Zarządu

Fabryka Maszyn Pakujących PABLO Sp. z o.o.

ul. Źródłana 26

26-065 Piekoszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/060 – Internacjonalizacja małych i średnich przedsiębiorstw

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

ul. gen. T. Kościuszki 6, 25-310 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fabryka Maszyn Pakujących PABLO Sp. z o.o. (dalej: Beneficjent, FMP lub Spółka), ul. Źródłana 26, 26-065 Piekoszów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Paździerz, Prezes Zarządu Spółki od 16 maja 2011 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Działania podejmowane w związku z realizacją projektów współfinansowanych z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia (dalej: POPW) w ramach działania 1.2 Internacjonalizacja MŚP.2. Trwałość osiągniętych efektów z realizacji projektów.
Okres objęty kontrolą	Od złożenia przez beneficjenta pierwszego wniosku o dofinansowanie w ramach konkursu Internacjonalizacja MŚP (20 maja 2016 r.) do dnia zakończenia kontroli (15 grudnia 2021 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym terminem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Iwona Rezner, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKI/111/2021 z 8 października 2021 r.2. Jerzy Stachowiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/137/2021 z 24 listopada 2021 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Spółka zrealizowała trzy projekty zgodnie z umowami zawartymi z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (dalej: PARP) w ramach działania 1.2 *Internacjonalizacja MŚP*, osi priorytetowej I *Przedsiębiorcza Polska Wschodnia* Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 (dalej: POPW 2014-2020). Wydatki poniesione na realizację projektów spełniały wymogi kwalifikowalności, a wyboru wykonawców dokonano z zachowaniem przejrzystości i uczciwej konkurencji. Prawidłowo realizowano obowiązki sprawozdawcze i dokumentowano rozliczenia w trakcie realizacji projektów, a także wywiązywano się z obowiązków informacyjnych. Zachowana została trwałość projektów.

Pomimo osiągnięcia założonych wskaźników produktu oraz rezultatu³, realizacja projektów nie przyczyniła się dotychczas do zwiększenia aktywności gospodarczej poprzez wejście z produktem internacjonalizacji – maszynami pakującymi – na cztery docelowe rynki zagraniczne (niemiecki, amerykański, kanadyjski i meksykański), celem osiągnięcia przychodów z jego sprzedaży. Istotny wpływ na ten stan miała epidemia COVID-19.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania podejmowane w związku z realizacją Projektu

Opis stanu
faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą Spółka realizowała w ramach POPW 2014-2020 osi priorytetowej I *Przedsiębiorcza Polska Wschodnia* działania 1.2 *Internacjonalizacja MŚP* trzy projekty:

1. *Opracowanie modelu biznesowego internacjonalizacji przedsiębiorstwa Fabryka Maszyn Pakujących PABLO Sp. z o.o.* (opracowany model dotyczył rynku maszyn pakujących w Niemczech, USA i Kanadzie; dalej: projekt 1);
2. *Wdrożenie modelu biznesowego internacjonalizacji firmy Fabryka Maszyn Pakujących PABLO Sp. z o.o.* (dalej: projekt 2)
3. *Przygotowanie firmy PABLO do wdrożenia nowego modelu biznesowego związanego z internacjonalizacją działalności* (dotyczył rynku maszyn w Meksyku; dalej: projekt 3).

W sprawie podejmowania prób wejścia lub działania na rynkach wskazanych jako docelowe, Prezes Zarządu wyjaśnił, że Spółka brała udział w targach ANNUGA FOOD TEC jako wystawca na rynku niemieckim w 2015 r., ale nie prowadziła sprzedaży eksportowej na rynki docelowe przed złożeniem wniosków o dofinansowanie objętych kontrolą projektów.

Wyjaśniając, czy w przypadku braku dofinansowania, podejmowałby próby wejścia na rynki określone jako docelowe w modelu biznesowym projektów Prezes podał: *Z uwagi na duże bariery finansowe, tj. duży koszt udziału w targach oraz związane z tym wysokie koszty logistyczne, firma FMP PABLO Sp. z o.o. nie podjęłaby próby*

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Za wyjątkiem wskaźnika *inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)*, który nie został w pełni osiągnięty w projekcie *Wdrożenie modelu biznesowego internacjonalizacji firmy Fabryka Maszyn Pakujących PABLO Sp. z o.o.* z powodu m.in. oszczędności powstałych w wyniku przeprowadzonych postępowań i wyboru wykonawców.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

wejścia na rynki docelowe wykazane we wnioskach o dofinansowanie. Po analizie rynków pod kątem atrakcyjności sektora maszyn pakujących oraz z chwilą pojawienia się dofinansowania „Internacjonalizacja małych i średnich przedsiębiorstw” w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 firma FMP PABLO Sp. z o.o. skorzystała z możliwości współfinansowania działań związanych z wejściem na rynki określone w modelu biznesowym.

(akta kontroli str. 12)

1.2. Umowy o dofinansowanie projektów w ramach POPW 2014-2020 osi priorytetowej I *Przedsiębiorcza Polska Wschodnia* działania 1.2 *Internacjonalizacja MŚP* zostały zawarte pomiędzy PARP i Beneficjentem w dniach: 23 listopada 2016 r. (projekt 1), 5 lipca 2017 r. (projekt 2) i 19 grudnia 2018 r. (projekt 3).

Całkowita wartość projektów wynosiła odpowiednio 59 040 zł, 717 930 zł i 411 080 zł, w tym wydatki kwalifikowalne odpowiednio 48 000 zł, 566 875 zł i 366 200 zł. Na realizację projektów PARP przyznała Beneficjentowi dofinansowanie w wysokości nie większej niż 38 400 zł, 453 500 zł i 311 100 zł i nieprzekraczającej 85% kwoty poniesionych wydatków kwalifikowalnych (maksymalny poziom dofinansowania).

Beneficjent był zobowiązany do realizacji projektów w okresie kwalifikowalności wydatków⁵, z uwzględnieniem możliwości zakwalifikowania wydatków dotyczących usługi doradczej polegającej na opracowaniu nowego modelu biznesowego związanego z internacjonalizacją działalności, poniesionych do sześciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie. Beneficjent był zobowiązany do zapewnienia płynności finansowej projektów oraz pokrycia ze środków własnych wszelkich wydatków niekwalifikowalnych, a także wniesienia wkładu własnego. Poniesienie wydatków kwalifikowalnych w kwocie wyższej niż określona w umowie nie stanowiło podstawy do zwiększenia przyznanej kwoty dofinansowania. W przypadku, gdy poniesione wydatki kwalifikowalne były niższe od określonych w umowie, dofinansowanie ulegało zmniejszeniu do poziomu 85% tej kwoty. Wypłata dofinansowania została przewidziana w formie zaliczki⁶ oraz refundacji poniesionych wydatków kwalifikowalnych w postaci płatności pośrednich i płatności końcowej. W tym celu Beneficjent był zobowiązany do otwarcia i prowadzenia dwóch wyodrębnionych rachunków bankowych, tj. *zaliczkowego* oraz *refundacyjnego*. Wypłatę dofinansowania przewidziano po wystawieniu przez PARP zlecenia płatności na podstawie zatwierdzonego wniosku o płatność. Beneficjent był zobowiązany do składania wniosków o płatność w terminach i na kwoty nie wyższe niż określone w *Harmonogramach płatności*, stanowiących załączniki do umowy o dofinansowanie. Do wniosku o płatność (z wyłączeniem wniosku o zaliczkę nierozliczającego wydatków), Beneficjent był zobowiązany załączyć kopie: dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków; dowodów księgowych wraz z potwierdzeniami dokonania zapłaty; dokumentów potwierdzających wykonanie prac; dokumentów potwierdzających udział w międzynarodowych targach, wystawach i misjach zagranicznych; dokumentów potwierdzających wybór wykonawców zgodnie z wymogami określonymi w umowie o dofinansowanie, a także innych dokumentów potwierdzających zgodność realizacji Projektu z umową. Do składania wniosków o płatność służyła aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego SL2014. Beneficjent miał obowiązek należycie opisać dowody księgowe, z zawarciem na nich w szczególności pozycji harmonogramu

⁵ Dla projektu 1: od 24 października 2016 r. do 16 grudnia 2016 r.; projektu 2: od 1 maja 2017 r. do 31 marca 2019 r. i projektu 3: od 22 sierpnia 2018 r. do 31 lipca 2019 r.

⁶ W formie zaliczki nie mogły być finansowane usługi doradcze dotyczące opracowania nowego modelu biznesowego związanego z internacjonalizacją działalności MŚP.

rzeczowo-finansowego, którego dotyczy dowód księgowy oraz kwoty dowodu księgowego, w tym podania wartości wydatków kwalifikowalnych.

W załączonych do umów wnioskach o dofinansowanie jako okres realizacji wskazano od 3 października 2016 r. do 25 listopada 2016 r. (projekt 1), od 1 maja 2017 r. do 31 marca 2019 r. (projekt 2) oraz od 1 stycznia 2019 r. do 31 lipca 2019 r. (projekt 3).

Celem projektu 1 było opracowanie modelu biznesowego internacjonalizacji przedsiębiorstwa Beneficjenta, projektu nr 2 – wdrożenie modelu biznesowego internacjonalizacji firmy PABLO i zwiększenie aktywności gospodarczej przedsiębiorstwa na rynkach międzynarodowych, a projektu nr 3 – przygotowanie firmy Beneficjenta do wdrożenia nowego modelu biznesowego związanego z internacjonalizacją działalności, w celu zwiększenia aktywności gospodarczej przedsiębiorstwa na rynkach międzynarodowych. Produktami przeznaczonymi do internacjonalizacji były maszyny pakujące⁷. Wcześniejsza działalność Spółki poza rynkiem polskim obejmowała Rosję, Słowację, Rumunię i Litwę⁸ oraz Ukrainę, Białoruś, Czechy, Szwecję, Uzbekistan i Wenezuelę⁹. Nowymi rynkami docelowymi miały być: USA, Niemcy i Kanada (projekt 1 i 2) oraz Meksyk (projekt 3). W roku poprzedzającym złożenie wniosku o dofinansowanie projektu 1, Spółka osiągnęła przychody ze sprzedaży zagranicznej w wysokości 741,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 17 (plik 2, 3, 15), 18-49, 269, 274, 289)

Zgodnie z umowami o dofinansowanie, rozpoczęcie projektów ustalono na odpowiednio 24 października 2016 r., 1 maja 2017 r. i 1 stycznia 2019 r. Zakończenie projektu przypadało na dzień dokonania płatności końcowej na rachunek bankowy Beneficjenta albo dzień zatwierdzenia wniosku o płatność końcową, czyli był to odpowiednio 8 marca 2017 r. oraz 20 grudnia 2019 r. (dla projektów 2 i 3).

W umowie o dofinansowanie projektu 1 nie sformułowano postanowień o utrzymaniu jego trwałości. Okresy trwałości projektów 2 i 3 miały wynosić trzy lata.

(akta kontroli str. 17 (plik 15), 24, 29, 91, 167, 274, 275)

Do umowy o dofinansowanie projektu 1 w dniu 19 stycznia 2017 r. podpisano aneks, wprowadzając następujące zmiany:

- rozpoczęcie realizacji projektu ustalono na 28 listopada 2016 r.;
- okres kwalifikowalności wydatków określono od 28 listopada 2016 r. do 20 stycznia 2017 r.

Ponadto ustalono nowy harmonogram rzeczowo-finansowy i harmonogram płatności, a także termin zakończenia zadania (20 stycznia 2017 r.). Przyczyną wprowadzenia zmian był zbyt krótki czas na należyte opracowanie modelu biznesowego.

Umowy o dofinansowanie projektów 2 i 3 nie były zmieniane.

(akta kontroli str. 306, 309, 310)

U Beneficjenta zostały przeprowadzone przez PARP kontrole projektów 2 i 3 (odpowiednio 18-19 czerwca 2019 r. i 9 września 2019 r.). Kontrole, przeprowadzone po złożeniu wniosków o płatności końcowe, nie wykazały nieprawidłowości. Zakres kontroli obejmował sprawdzenie, czy projekty są

⁷ W projekcie 1 wskazano, że produktem eksportowym firmy PABLO będzie kompletna linia konfekcjonowania płynów składająca się z produkowanych przez PABLO maszyn: naleweczki, zakręcarki, etykieciarki, pakowarki w folię, kartoniarki. W projekcie 2 wymieniono następujące maszyny: maszyna pakująca w folię termokurczliwą, maszyna pakująca w folię stretch, kartoniarka, tubiarki, linia rozlewnicza i zakręcarka, robot przemysłowy. W projekcie 3 ogólnie wskazano jako produkt eksportowy maszyny pakujące.

⁸ Wskazane we wnioskach o dofinansowanie wszystkich trzech projektów.

⁹ Wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu 3.

realizowane zgodnie z postanowieniami umowy, czy współfinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, wydatki faktycznie poniesione, a cele projektów i wskaźniki zostały osiągnięte. Ponadto weryfikowano zgodność projektów i poniesione wydatki z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego.

(akta kontroli str. 131, 132)

Wniosek o dofinansowanie projektu 1 oraz jego harmonogram rzeczowo-finansowy, przewidywał realizację jednego zadania – realizacja działań doradczych prowadzących do przygotowania modelu biznesowego internacjonalizacji.

Wniosek o dofinansowanie projektu 2 przewidywał:

1. przygotowanie kampanii promocyjnej, katalogów, strony www i filmu reklamowego, z dofinansowaniem do wysokości 44 400 zł;
2. badania marketingowe odnośnie cen produktów konkurencji (67 200 zł);
3. poszukiwanie kontrahentów i odbiorców w USA i Kanadzie (240 000 zł);
4. udział w targach PACEXPO, USA listopad 2018 r. (90 700 zł);
5. poszukiwanie kontrahentów i odbiorców w Niemczech (11 200 zł).

Z kolei wniosek o dofinansowanie projektu 3 określał realizację następujących zadań:

1. opracowanie modelu biznesowego internacjonalizacji przedsiębiorstwa w Meksyku (dofinansowanie do 7650 zł);
2. druk katalogów (10 200 zł);
3. produkcja gadżetów reklamowych (17 000 zł);
4. usługa doradcza w zakresie wyszukiwania i selekcji potencjalnych kontrahentów oraz nawiązanie kontaktów (122 400 zł);
5. zakup usługi w zakresie budowy kanałów dystrybucji kanałów obsługi otoczenia formalno-prawnego umożliwiającego wejście na dany rynek zagraniczny (doradztwo w zakresie pozyskania agentów handlowych, umieszczenia ofert na portalach aukcyjnych i branżowych) (9 350 zł);
6. Udział w targach EXPO PACK GUADALAJARA 11-13.06.2019 jako wystawca (144 500 zł).

(akta kontroli str. 17 plik 15, 48, 49, 301)

1.3. Beneficjent kwartalnie składał do PARP wnioski o płatność. W jedynym wniosku złożonym w ramach projektu 1 zostały wykazane wydatki, które poniesiono na zakup usługi opracowania modelu biznesowego internacjonalizacji. Na realizację zadania wykorzystano pełną kwotę dofinansowania, tj. 38 400 zł.

W ramach projektu 2 złożono ogółem dziewięć wniosków o płatność na łączną kwotę 639 699,17 zł, z tego: jeden wniosek o zaliczkę w wysokości 181 400 zł oraz osiem o refundację wydatków na łączną kwotę 458 299,71 zł.

W trzech wnioskach o płatność złożonych w ramach projektu 3 zostały wykazane wydatki w łącznej kwocie 502 775 zł (wartość dofinansowania 311 100 zł), które poniesiono na:

- zakup usługi opracowania modelu biznesowego internacjonalizacji (dofinansowanie 7650 zł, tj. 100%);
- zakup usługi druku katalogów reklamowych (10 200 zł, tj. 100%);
- zakup usługi wyprodukowania gadżetów reklamowych (17 000 zł, tj. 100%);
- zakup usługi doradczej w zakresie wyszukiwania i selekcji potencjalnych kontrahentów oraz nawiązania kontaktów na rynku meksykańskim (123 219,91 zł, tj. 100,67%);
- zakup usługi doradczej w zakresie budowy kanałów dystrybucji i kanałów obsługi otoczenia formalno-prawnego umożliwiającego wejście na rynek zagraniczny (meksykański) (8 480,02 zł, tj. 90,7%);

- udział w targach EXPO PACK GUADALAJARA jako wystawca (144 550,07 zł, tj. 100%).

Różnice pomiędzy wykonaniem wydatków w stosunku do ich wysokości zaplanowanej wynikały z faktu, iż we wniosku o dofinansowanie przyjęto wartości szacunkowe, natomiast kwoty faktycznie poniesionych wydatków wynikały z rzeczywistych kosztów poszczególnych zadań.

Wydatki przedstawione we wnioskach o płatność były poniesione w okresie kwalifikowalności projektów, obejmowały realizację zadań określonych harmonogramem rzeczowo-finansowym i spełniały warunki kwalifikowalności określone w *wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności*¹⁰. Kwota dofinansowania nie przekroczyła określonej umową o dofinansowanie Projektu. Wydatki zostały poprawnie wykazane we wnioskach o płatność, zarówno w zakresie wysokości, jak i prawidłowości ich deklarowania.

(akta kontroli str. 17 plik 6, 23, 91, 96-98, 106-108, 120-125, 309)

1.4. W związku z realizacją projektu 1 Beneficjent wyłonił wykonawcę zadania w drodze przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku poprzez skierowanie zapytań o cenę wraz z opisem przedmiotu zamówienia do potencjalnych wykonawców lub analizę cenników uzyskanych ze stron internetowych wykonawców, tj. zgodnie z zasadą efektywnego i racjonalnego dokonywania wydatków.

Pięciu wykonawców usług w ramach projektu 2 zostało wybranych w drodze zastosowania zasady konkurencyjności, tj. w sposób zapewniający przejrzystość oraz zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

W związku z realizacją Projektu nr 3 Beneficjent wyłonił trzech wykonawców poszczególnych zadań, w tym w dwóch przypadkach na zasadzie rozeznania rynku, a w jednym przypadku wykorzystano zasadę konkurencyjności.

Według złożonych oświadczeń, wykonawcy nie byli powiązani z Beneficjentem kapitałowo lub osobowo. Spółka przekazała do PARP wypełnione listy sprawdzające przed wszczęciem procedury określającej sposób wyboru wykonawcy.

(akta kontroli str. 17 plik 5, 136-154, 168-173)

1.5. Wnioski o dofinansowanie projektów zakładały realizację przez Beneficjenta wskaźników produktu, bezpośrednio powiązanych z wydatkami ponoszonymi w projekcie, wskaźników rezultatu odnoszących się do bezpośrednich efektów realizowanego projektu, osiągniętych w wyniku jego realizacji oraz wskaźników informacyjnych (tylko w projekcie 3).

Przyjęte wskaźniki produktu to:

- w projekcie 1: *liczba opracowanych modeli biznesowych internacjonalizacji (jeden), liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (jedno), liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (jedno), liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności (jedno), inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) – 20 640 zł;*
- w projekcie 2: *liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (jedno), liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (jedno), liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności (jedno), inwestycje*

¹⁰ Przyjęte komunikatem Ministra Rozwoju i Finansów z 10 sierpnia 2017 r. (M.P. poz. 821), które obowiązywały od 23 sierpnia 2017 r. do 8 września 2019 r., a następnie przyjęte komunikatem Ministra Inwestycji i Rozwoju z 21 sierpnia 2019 r. (M.P. poz. 796), które obowiązywały od 9 września 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.

prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) – 264 430 zł, liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego (jedno);

- w projekcie 3: *liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (jedno), liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (jedno), inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) – 99 980 zł, liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności (jedno), liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego (jedno), liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe (jedno).*

Przyjęte wskaźniki rezultatu to:

- w projekcie 1: *liczba zweryfikowanych modeli biznesowych internacjonalizacji (wartość docelowa wynosiła jeden, do osiągnięcia w 2016 r.),*
- w projekcie 2: *liczba przygotowanych do wdrożenia modeli biznesowych internacjonalizacji (wartość docelowa wynosiła jeden, do osiągnięcia w 2019 r.)¹¹, liczba nowych rynków (krajów), na których wnioskodawca osiągnął gotowość do rozpoczęcia sprzedaży produktów (trzy do osiągnięcia w 2019 r.),*
- w projekcie 3: *liczba przygotowanych do wdrożenia modeli biznesowych internacjonalizacji (wartość docelowa wynosiła jeden); liczba nowych rynków (krajów), na których wnioskodawca osiągnął gotowość do rozpoczęcia sprzedaży produktów (jeden); liczba zorganizowanych kanałów obsługi procesów biznesowych, które będą realizowane na rynkach docelowych (jeden); liczba wszczętych negocjacji handlowych z potencjalnymi kontrahentami zagranicznymi (osiem) – wszystkie do osiągnięcia w 2019 r.*

Wskaźniki informacyjne przyjęte w projekcie 3 to: *liczba przedsiębiorstw, która weszła na rynki zagraniczne (jeden), liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji (trzy) i przychody ze sprzedaży produktów na eksport (763 200 zł). Osiągnięcie wszystkich wskaźników informacyjnych zaplanowano na 2021 r.*

Tylko w przypadku stwierdzenia przez Instytucję Pośredniczącą nieosiągnięcia wartości założonych wskaźników rezultatu, mogła ona pomniejszyć dofinansowanie proporcjonalnie do stopnia nieosiągnięcia tych wskaźników. Wskaźniki informacyjne w świetle postanowień umowy o dofinansowanie Projektu miały dla PARP wyłącznie charakter informacyjny, a poziom realizacji ich wartości docelowych nie stanowił przedmiotu rozliczenia projektu.

Spółka osiągnęła wartości docelowe wskaźników produktu poza wskaźnikiem *inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)*¹² w projektach 2 i 3. Osiągnięta wartość tego wskaźnika produktu w projekcie 2 wyniosła 186 199,72 zł (tj. 70,4%), a w projekcie 3 – 76 367 zł (76,4%). Spółka nie poniosła wkładu własnego w założonej wysokości, ponieważ

¹¹ Jako elementy zaplanowane do wdrożenia modelu biznesowego, których wdrożenie warunkuje możliwość prowadzenia sprzedaży na wybranych rynkach wskazano: *opracowanie wizerunku CI firmy, projektów ogólnych katalogów firmowych i profilowanych, filmu reklamowego, strony www; kampania reklamowa w Internecie - Google Adwords; zakup usług doradczych w zakresie przeprowadzenia analizy cen, parametrów technicznych i funkcjonalności produktów konkurencyjnych dot. USA i Kanady; usługa doradcza w zakresie wyszukiwania i selekcji potencjalnych kontrahentów oraz nawiązanie kontaktów handlowych z firmami - 6 raportów (4x USA, 1x Niemcy, Kanada); doradztwo zakresie pozyskania dystrybutorów, umieszczenia ofert na portalach aukcyjnych i branżowych - 1 x wspólnie USA i Kanada, 1 x Niemcy; usługa doradcza w zakresie stworzenia wzorów umów z zagranicznymi podmiotami (dot. USA i Kanady); ponadto niezbędny jest udział firmy w targach PACEPO 2018 w USA jako wystawca.*

¹² Kwota środków własnych ponoszonych przez przedsiębiorstwo w związku z realizacją projektu, tj. różnica pomiędzy całkowitą kwotą wydatków ogółem a dofinansowaniem.

wydatki ogółem na realizację Projektu były niższe od zakładanych, co wynikało m.in. z faktu, że niektóre usługi zostały zakupione w kwotach niższych, niż zakładano.

Beneficjent osiągnął założone wartości docelowe wszystkich wskaźników rezultatu we wszystkich projektach. Wskaźniki informacyjne w projekcie 3 do zakończenia kontroli nie zostały osiągnięte (miały wartości zerowe).

(akta kontroli str. 17 plik 7, 23, 91, 301)

Zgodnie z umową o dofinansowanie całkowita wartość projektu 1 wynosiła 59 040 zł, wartość wydatków kwalifikowalnych 48 000 zł, a wartość dofinansowania 38 400 zł. Tym samym wartość wkładu własnego wynosiła 20 640 zł. Wartości wydatków kwalifikowalnych i dofinansowania ujęte w umowie były zgodne z wnioskiem o dofinansowanie oraz kwotami faktycznie zrealizowanymi.

Rzeczywiste wydatki projektu 2 wyniosły 717 930 zł, w tym kwalifikowalne 566 875 zł, natomiast dofinansowanie 453 500 zł, które stanowiło 85% kwoty poniesionych wydatków kwalifikowalnych.

Zgodnie z umową o dofinansowanie projektu 3 jego całkowita wartość wynosiła 411 080 zł, wartość wydatków kwalifikowalnych 366 200 zł, a wartość dofinansowania 311 100 zł. Wartość wkładu własnego wynosiła 99 980 zł. Wartości wydatków kwalifikowalnych i dofinansowania ujęte w umowie były zgodne z wnioskiem o dofinansowanie oraz wydatkami faktycznie zrealizowanymi.

(akta kontroli str. 17 plik 6, 23, 91, 274)

W związku z realizacją projektów 2 i 3 Beneficjent zobowiązany był przekazywać do PARP rejestr ryzyk (od 30 września 2019 r. poprzez wypełnienie elektronicznej ankiety). Spółka wywiązała się z powyższego obowiązku, przy czym w wypełnionych ankietach nie identyfikowano żadnych ryzyk w realizacji Projektu, w tym także ryzyka w obszarze nadużyć finansowych.

(akta kontroli str. 35, 175-185, 191, 193, 269-289)

1.6. Beneficjent za pośrednictwem systemu teleinformatycznego SL 2014 składał wnioski o płatność, zawierające informacje o postępach w realizacji Projektu. Do wniosków o zrefundowanie wydatków załączano w szczególności: dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków; dowody księgowe wraz z potwierdzeniami dokonania zapłaty; dokumenty potwierdzające wykonanie prac; dokumenty potwierdzające udział w międzynarodowych misjach gospodarczych; dokumenty potwierdzające wybór wykonawców zgodnie z wymogami określonymi w umowie o dofinansowanie. Dowody księgowe były opisane w sposób przypisujący je jednoznacznie do projektu.

(akta kontroli str. 17 plik 9 i 10, 327)

Spółka złożyła oświadczenie dotyczące zachowania trwałości i osiągniętych rezultatów projektów 2 i 3 za 2020 r. W umowie o dofinansowanie projektu 1 nie sformułowano obowiązku złożenia takiego oświadczenia.

(akta kontroli str. 245-258, 269-289)

Spółka prawidłowo przechowywała dokumentację związaną z realizacją Projektu, w tym: wnioski o dofinansowanie, umowy o dofinansowanie wraz z załącznikami, aneksy do tych umów, wnioski o wprowadzenie zmian w umowach i projektach, dokumentację związaną z wyborem wykonawców i wykonaniem usług, faktury i dowody zapłaty.

(akta kontroli str. 18-90, 92-128)

1.7. Dokumenty związane z realizacją projektów, w tym w szczególności dotyczące wyboru wykonawców, zostały oznaczone zgodnie z wymogami określonymi

w umowach o dofinansowanie (m.in. znakiem Funduszy Europejskich, barwami Rzeczypospolitej Polskiej i znakiem Unii Europejskiej). W siedzibie Spółki zamieszczone zostały plakaty zawierające wszystkie wymagane elementy. Opisy projektów zostały również zamieszczone na stronie internetowej Spółki.

(akta kontroli str. 199-207, 230-237, 242-244)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

OBSZAR

2. Trwałość osiągniętych efektów z realizacji Projektu

Opis stanu
faktycznego

2.1. W umowie o dofinansowanie projektu 1 nie określono wymogów w zakresie utrzymania jego trwałości. Spółka utrzymała osiągnięty efekt – opracowany model biznesowy stanowił podstawę do wykonania czynności związanych z internacjonalizacją.

(akta kontroli str. 269-305)

Okres trwałości projektów 2 i 3 wynosił trzy lata od daty zakończenia projektu, tj. od dnia 20 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 29)

Spółka utrzymywała osiągnięte efekty z realizacji projektu 2 i 3. Beneficjent osiągnął i utrzymuje gotowość do sprzedaży na rynkach docelowych. Do zakończenia kontroli funkcjonowały wszystkie narzędzia wytworzone w ramach Projektu, dostępne były materiały i gadżety reklamowe. Zorganizowano kanały obsługi procesów biznesowych, a Spółka wzięła udział w imprezach targowych w USA i Meksyku. Wszczęto negocjacje handlowe z ośmioma potencjalnymi kontrahentami zagranicznymi z rynku meksykańskiego.

(akta kontroli str. 195-237, 259-266)

2.2. Beneficjent złożył wnioski o płatności końcowe wraz z kopiami dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków odpowiednio 23 lutego 2017 r., 7 października 2019 r. i 28 czerwca 2019 r.

(akta kontroli str. 17 plik 7, 19, 91, 276)

Przebieg realizacji projektów był monitorowany na bieżąco. Dokonywano pomiaru wartości wskaźników zawartych we wnioskach o dofinansowanie. Informacje w powyższym zakresie były przekazywane w składanych wnioskach o płatność. Beneficjent nie przedkładał PARP informacji o występowaniu nieprawidłowości lub zamiarze zaprzestania realizacji Projektu, ponieważ okoliczności takie nie miały miejsca.

(akta kontroli str. 17 plik 10, 92-128)

2.3. W celu monitorowania trwałości projektów 2 i 3 Beneficjent złożył Instytucji Pośredniczącej oświadczenia dotyczące utrzymania jego trwałości i osiągniętych rezultatów za rok 2020. Według oświadczeń nie miały miejsca zmiany wpływające na charakter Projektu. Spółka nie zaprzestała działalności, a także nie doszło do przekształcenia w strukturze własnościowej Beneficjenta. Nie wystąpiły problemy organizacyjne i finansowe. Wartości niematerialne i prawne, których nabycie zostało sfinansowane w ramach Projektu, pozostawały nadal własnością Beneficjenta.

(akta kontroli str. 245, 268)

W trakcie realizacji projektów Beneficjent nie dokonywał zakupu środków trwałych.

(akta kontroli str. 256)

2.4. Wyniki kontroli Beneficjenta w zakresie realizacji projektów zostały opisane w punkcie 1.2 obszaru 1.

(akta kontroli str. 129-135, 257)

2.5. Odnośnie sprzedaży na rynku docelowym (meksykańskim) Prezes Zarządu podał: *W wyniku realizacji projektu internacjonalizacji w ramach umowy nr POPW.01.02.00-26-0005/18-00 Spółka nie osiągnęła sprzedaży na rynku meksykańskim. Pomimo rozpoczęcia negocjacji handlowych z potencjalnymi kontrahentami Beneficjentowi nie udało się zawrzeć kontraktu na dostawę urządzeń do Meksyku. Ze względu na sytuację gospodarczą na świecie i obostrzenia związane z COVID firmy z Meksyku nie chcą kontynuować rozmów handlowych. Po ustabilizowaniu się sytuacji na świecie Spółka zwróci się do potencjalnych kontrahentów o ponowne podjęcie rozmów.* Odnosząc się także do innych rynków docelowych wskazanych w projektach, Prezes Zarządu podał, że od 2019 r. nie było popytu na sprzedaż maszyn pakujących.

Wg stanu na 30 września 2021 r. Spółka nie uzyskała żadnych przychodów ze sprzedaży na rynkach zagranicznych ogółem.

(akta kontroli str. 249, 268, 323)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Kielce, 16 grudnia 2021 r.

Kontrolerzy:

Iwona Reznier
doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....
podpis

Jerzy Stachowiak
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis